

कर्णालीका दुःख

गोदाममै थन्कए पाठ्यपुस्तक

पर्ण सार्की/मध्यान्ह
सुनुवेत, २४ चैत ।

कर्णालीमा वर्सेन शैक्षिक सत्र सुरु भएको महिनो पछि पाठ्यपुस्तक पुने गर्छ । शैक्षिक सत्र सुरु भएको महिनो पछि विद्यार्थीले नयाँ पाठ्यपुस्तक पढन पाउँछन् । करिपया ठाउँमा त पाठ्यपुस्तक नपुरै शैक्षिक सत्र सकिन्छ ।

नया शैक्षिक सुरु हुन हत्ता दिन वार्की रात्रिंदा विराकरको ढिलासुस्तीका काण्ड यतिवेला जनक ॥> पृष्ठ २ मा

शैक्षिक सामग्री समचारौ विद्यालयहरूमा नपुरोमा त्यसको असर विद्यार्थीको पठनपाठनमा प्रत्यक्ष रूपमा पाइ । सरबनिधित विद्यालयका स्थानीय तह र शिक्षा शास्त्रीय समन्वय अभावका कारण पनि पाठ्यपुस्तक वितरणमा ढिलाइ भइरहेको छक ।

कुन जिल्लामा कति पुगे पाठ्यपुस्तक ?

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड प्रार्देशक शाखा सुनुवेतका अनुसार १२ चैतदेखि हालसम्म ८-९ हजार सेट बराबरका पाठ्यपुस्तक मात्र विक्री वितरण भएका छन् । तीमध्ये दैनेखिमा कक्षा ६ देखि १० सम्मका लागि १ हजार ६०० सेट, कक्षा ५ का लागि ३०० सेट, कालीकोटमा कक्षा ॥> पृष्ठ २ मा

कक्षा ६ देखि १० कक्षा सम्मका लागि २ हजार सेट र कक्षा ५ का लागि ६०० सेट पाठ्यपुस्तक गएका छन् ।

जाप्रकोटमा कक्षा ६ देखि १० सम्मका लागि १ हजार सेट, कक्षा ५ का लागि ३०० सेट, कालीकोटमा कक्षा ॥> पृष्ठ २ मा

विपक्षीले मागे संसद्को विशेष अधिवेशन

शिक्षकहरूको निरित जरुरी पन्थो भने संसदको विशेष अधिवेशन बोलाउन सकिन्छ । यसका लागि आजदेखि प्रतिपक्षी दलहरूसँग छलफल गर्नु

■ प्रतिपक्षीले दाहाल प्रवण्ड

अध्यक्ष, नेकपा (माओवादी केन्द्र)

२७५ सदस्यीय प्रतिनिधिसभामा विशेष अधिवेशन बोलाउन एक चौथाइ अर्थात् ६२ सांसद आवश्यक पर्छ । यसका लागि माओवादी केन्द्रसँग मात्र पर्याप्त संस्था छैन

वैदेशिक दोजगार विशेष

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघ निर्वाचन ३६ जनाको उम्मेदवारी दर्ता

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, २४ चैत ।

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको यही २९ चैतमा हुने वार्षिक निर्वाचनका तारीख ३६ जना व्यवसायीको उम्मेदवारी दर्ता भएको छ । सधको ११ सदस्यीय कार्यसमितिमा अध्यक्षसहित ७ पदाधिकारी र १० सदस्य गरी १७ पदको प्रत्यक्ष निर्वाचन हुने व्यवस्था छ भने ४ जना कार्यसमिति सदस्य निर्वाचित अध्यक्षले मनोनीत गर्न पाउँछन् ।

यस पटक संघको निर्वाचनका लागि २ व्यानल सार्वजनिक भएका छन् । प्रार्थीले वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपाल, नेपाल लोकतानिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एसोसिएसनको असन्तुष्ट पक्ष उपराज्यका योगदानको लालमेलका आधारमा वर्तने को व्यानलको अध्यक्ष पदमा संघका पूर्व द्वितीय उपाध्यक्ष तथा गुरुड अध्यक्षका उम्मेदवार प्रा.लि.का संचालक भुवनसिंह गुरुडले उम्मेदवारी दिएका छन् ।

गुरुडको व्यानलबाट प्रथम उपाध्यक्षमा नोकरी नेपाल प्रा.लि.का संचालक नरेन्द्रप्रसाद द्वितीय उपाध्यक्षमा नोकरी नेपाल प्रा.लि.का संचालक नरेन्द्रप्रसाद द्वितीय ॥> पृष्ठ २ मा

गुरुड समूहको

क्षेत्रीय भेला बसन्धरामा

काठमाडौं/मस-नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको निर्वाचनका लागि उम्मेदवारी दर्ता भएको प्रतिवरप्रसारका लागि क्षेत्रीय भेलाहरू सुरु भएको छन् ।

प्रतिवरप्रतिवरिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपाल, नेपाल लोकतानिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एसोसिएसनको असन्तुष्ट पक्ष र एकीकृत वैदेशिक रोजगार व्यवसायी भेलाहरूको तालमेलमा गठित संयुक्त व्यवसायी समूहले बसन्धरामा क्षेत्रीय भेला सम्पन्न गरेको छ । भेलाहरू समूहको अध्यक्षका उम्मेदवार नरेश ॥> पृष्ठ २ मा

गुरुड समूहको

क्षेत्रीय भेला ललितपुरमा

काठमाडौं/मस-नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको आगामी निर्वाचनका लागि भुवनसिंह गुरुड अध्यक्षका उम्मेदवार रहेको लोकतानिक-गणतानिक समूहले लालमेलप्रसाद क्षेत्रीय चुनावी भेला सम्पन्न गरेको छ । यसअधिकारीको तीनकोनमा क्षेत्रीय भेला सम्पन्न गरेको सो व्यानलसे आइतवार ललितपुरमा दोस्रो क्षेत्रीय भेला सम्पन्न गरेको हो ॥> पृष्ठ २ मा

रहेनन् वरिष्ठ

पत्रकार भैरव रिसाल

काठमाडौं/मस- वरिष्ठ पत्रकार तथा लेखक भैरव रिसालको निधन भएको छ । आइतवार काठमाडौंको फ्रन्टलाइन हार्स्टप्लमा उनको निधन भएको उनको पारिवारिक सोनंतर जानकारी दिएको छ ।

९७ वर्षाको रिसालको निधन भएको हो ।

मृत्युपछि शेरीर दान गरेका रिसालको शब्द पाठन साम्यता विज्ञान प्रतिष्ठानमा बुझाइने परिवर्तने बताएको छ ।

१९८५ सालमा भक्तपुरमा जन्मिएका रिसालले संस्कृतको प्रारम्भिक अध्ययन गरेको थिए । पछि तीनवर्षारा पाठशाला हुँदै बनारासबाट संस्कृतमा आचार्य सम्मको अध्ययन गरेको थिए ।

२००७ सालको क्रान्तिपछि नै प्रवर्षकारिता सुरु गरेका रिसालले तत्कालीन प्रधानमन्त्री टक्कप्रसाद आचार्य का पालादेखि नै नेपाली पत्रकारितामा सक्रियता देखाएको थिए ।

राष्ट्रिय समाचार समिति तथा विभिन्न पत्रप्रिकामा लामो समय काम गरेका रिसाल नेपालमा वातावरण पत्रकारिताका अग्रणीसमेत हुन् ॥> पृष्ठ २ मा

मतदानका

लागि

हार्दिक अपील

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको यही चैत १५ गते हुने निर्वाचनमा प्रतिवरप्रतिवरप्रसारका लागि आवाज उठाउन सर्वतो त्रिमुखीय अधिकारी शक्ति, आदिवासी जनजाति, मध्येश, स्वराज, थरुहट-थारुवान, दिलित र मस्लिम आद्वेलनहरूले आफ्नो पहिचान, अधिकार र आत्मनिर्णयका लागि गरेको संघर्षलाई एकत्रित आपार्टमेन्टमा शास्त्रीय स्वरूपलाई मुद्दा बनाउने लक्ष्य एकीकृत पार्टीको छ । यसै, एकीकृत पार्टीले प्रत्यक्ष कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको शासकीय स्वरूपलाई मुद्दा बनाउने ॥> पृष्ठ २ मा

कोषाध्याक्षका उम्मेदवार विक्रम श्रेष्ठ (मो. नं. ८८५११११४३३) लाई अमुल्य मतदान गरी अत्यधिक मतले विजयी गराउँ ।

चुनाव प्रचारप्रसार सहयोग समिति

शुभेच्छुक युवा वैदेशिक रोजगार समूह

पूर्वउपराष्ट्रपति पुन माओवादी केन्द्रको उपाध्यक्ष मनोनीत

काठमाडौं मस- नेकपा माओवादी केन्द्रले पूर्वउपराष्ट्रपति नन्दवहादुर पुनलाई उपाध्यक्ष पदमा मनोनीत गरेको छ। १८ र १९ चैतमा बसेको माओवादी केन्द्रको पदाधिकारी बैठकले पुनलाई उपाध्यक्ष पदमा मनोनीत गरेको हो।

पुनलाई केन्द्रीय सदस्य, स्थायी कर्मचारी हुँदै उपाध्यक्ष पदमा मनोनीत गरिएको बताइएको छ। दुई कायदाकाल उपराष्ट्रपति बनेको पुन कही समयभेदमा माओवादीको बैठकहरूमा सहभागी हुँदै आएका थिए। अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डको चाहनाअनुसार पासाड पार्टी राजनीतिमा फाँकेको बताइएको छ।

सात वर्षसम्म उपराष्ट्रपति भएर पदावधि सकिएपछि दहोरो कस्थित निवासमा आराम गरिरहेका उनी प्रचण्डको आग्रहपछि पार्टी राजनीतिमा सक्रिय हुने निर्णयमा पुरोका हुन्।

पासाड आफै पनि उपराष्ट्रपतिको कार्यकाल पूरा भएपछि सक्रिय राजनीतिमा

आउन चाहेका थिए। पासाड २०७२ सालमा उपराष्ट्रपतिमा निर्वाचित भएपछि

माओवादीबाट अलग भएका थिए। पासाडले २०४८ सालभेदि एकता केन्द्रबाट पूर्णकालीन भएर राजनीति सुन गरेका थिए। एकता केन्द्रको रेत्याको प्रथम जिल्ला सम्मेलनबाट जिल्ला सदस्यमा चयन भए। कृष्णबहादुर महारा, सन्तोष बढामगार, करुण, प्रताप र पासाडसहितको पाँच सदस्यीय जिल्ला समिति बन्न्यो। पासाड 'जनयुद्ध'को तयारी गर्वां बाइसीएलको जिल्ला अध्यक्ष र सैन्य प्रशिक्षक भए।

पासाडले 'जनयुद्ध'मा माओवादी सेनाको बटालियन कमिसार, बटालियन कमान्डर, खिरोड कमान्डर, डिभिजन कमान्डर, डेपुटी कमान्डर र जनसेना प्रमुख भएका काम गरे। उनी माओवादी पार्टीमा जिल्ला सदस्य, क्षेत्रीय व्युत्रो सदस्य, दोसो राष्ट्रिय सम्मेलनबाट केन्द्रीय सदस्य, पोलिटिक्युरो हुँदै स्थायी समिति सदस्यमा बनेका थिए।

शहबाज खान/मध्यांन्ध

कपिलवस्तु नगरपालिका-३ स्थित चौमीस हजार चौकमा निर्माण हुन लागेको शहीद स्मृति प्रतिष्ठानको भवन भव्य समारोहकारी शिलान्यास गरिएको छ।

पितृष्ठानका अध्यक्षता तथा दक्षिणविन्दु कमार ठाकुर (रवि)द्वारा केन्द्रलाई सञ्चालनमा सम्पन्न कार्यक्रममा नेकपा माओवादी केन्द्रको केन्द्रीय सचिव एवं पूर्व कृषि तथा प्रशासन मन्त्री चक्रपाणी खनाल (बलदेव) प्रमुख अतिथि रहेका थिए। कार्यक्रममा कपिलवस्तु नगरप्रमुख सुर्दीप पौडेल, पूर्व मन्त्री सुस्मा यादव, माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष र सैन्य प्रशिक्षक योगी देवको बताइएको छ।

सचिव शहीदहरूको सम्मकामा शहीदी प्रतिष्ठानको निर्माण कार्य शीघ्र सम्पन्न गरी प्रतिष्ठानका उद्घाटन अनुरूप काम अधिक बढ़ने विश्वास व्यक्त गरे।

नगरप्रमुख पौडेलले भवनको निर्माण कार्य शीघ्र सम्पन्न गरी प्रतिष्ठानका उद्घाटन अनुरूप काम अधिक बढ़ने विश्वास व्यक्त गरे।

नगरप्रमुख पौडेलले भवनको निर्माण गरिएका बताइएका थिए।

साथै शहीदहरूको सम्मकामा शहीदी प्रतिष्ठानको सम्मानणा अधिकारी अधिकारीका बताइएका थिए।

शिलान्यासको उद्घाटन पूर्वमन्ती

कपिलवस्तुमा शहीद स्मृति प्रतिष्ठानको भवन शिलान्यास

खनाल र नगरप्रमुख पौडेलले सुर्दुक रूपमा गरेका थिए। प्रतिष्ठानका प्रतिनिधि रत्नाकर शुक्लले चयागत मन्त्री राख्मी निर्माण हुन लागेका पांच वर्ष भन्ने भवनमा अधिकारी धनेश घटना, १० वर्षे जनयुद्ध, मधेश आन्दोलनलागत अधिकारी आन्दोलनहरूबाटे अनुसन्धानमात्रक सामग्री, डक्केन्ट्सी, फोटोसहितको संग्रहालय निर्माण गरिए जानकारी दिए।

साथै शहीदहरूको सम्मकामा शहीदी प्रतिष्ठानको सम्मानणा अधिकारी अधिकारीका बताइएका थिए।

उदयपुरमा आगलागीबाट ९९ लाख बराबरको क्षति

बिन्द राई/मध्यांन्ध

उदयपुर राई/मध्यांन्ध

उदयपुर, २४ चैत

बराबरको क्षति भएको छ।

सोमवार विहान २ बजेतिर

कट्टालाको २ तले घर र घरसंगै

रहेको क्षुखरा फर्ममा आगलागी

भएको थिए।

आगलागीबाट जग्गाद ६ लाख,

५ तोला सुन, ५ तोला चाँडी,

फर्निचरको सामान, काठपात,

नियन्त्रणमा लिएको थिए।

आगलागीबाट १९ लाख

भावानी निरौलाले प्रतिनिधित्वको ४

र उम्मेदवारतर्फ १ जनाको दाढी

हैरू छ। तत्काल माओवादी अध्यक्ष

प्रचण्डले अपार्टमेन्ट बाट भएको

संख्या पुर्याए।

१५ जेठमा बजेट ल्याउनपुर्याए।

त्यसको १५ दिन अपार्टमेन्ट

छलफल सक्नपूर्य। यस कारण

वैशाखको दोसो सातासम्म अधिवेशन

भएको छ।

२ दलबाटी एकीकरण भएको

उम्मेदवारको सांसद संख्या १० पुर्याए

छ। हाल प्रतिनिधिसमामा अशोक

राई नेतृत्वको जनता समाजबाटी

६ जानूरी कार्यसम्मिति भएको

३ दिन अपार्टमेन्ट बाट भएको

संख्या ३ पुर्याए।

२५ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन बोलाउन सकिए वताए।

२६ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

२७ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

२८ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

२९ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३० जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३१ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३२ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३३ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३४ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३५ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३६ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३७ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३८ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३९ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३१ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३२ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३३ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३४ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३५ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

अधिवेशन भएको छ।

३६ जानूरी दोसो सांसदको विशेष

सम्पादकीय

(अ)परिपक्व कृतीति

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र भारतीय समकक्षी नरेन्द्र मोदीबीच बैंकका भएको गोप्य भेटवार्तालाई सत्तारूढ नेताहरूले महत्त्वका साथ प्रचार गरिरहेका छन्। विमस्टेकको छैटौं शिखर सम्मेलनका क्रममा प्रधानमन्त्री ओली र मोदीबीच एक होटलमा गोप्य भेटवार्ता भएको थिए। त्यो 'वान दु वान' भेटवार्तालाई नेकपा एमालेका नेताहरूले उपलब्धिका रूपमा प्रचार गरिरहेका छन्। एमाले महासचिव शंकर पोखरेले त ध्रुवानमन्त्री ओलीका स्वभावतङ्ग तुलना गरेर यो भेटवारे निर्णय सार्वजनिक गरेका थिए। उनका अनुसार ओलीले दृढ र अविचलित रहेको पनि सम्बन्ध सुधार गरेका छन्। एमाले पंतिमै अहिले त्यो भेटवार्ता उपलब्धिपूर्ण रहेको पुष्टि गर्ने प्रयत्न भइरहेको छ। ओली र भारतीय संस्थापनको विगत हेर्दा त्यो भेटवार्ता चासोपूर्ण पनि छ।

तर, जसरी प्रचार भइरहेको छ, त्यसको पुष्टिचाहिँ हुन बाँकी छ। पहिलो पुष्टि प्रधानमन्त्री ओलीको भारत भ्रमणमा देखिए छ। प्रधानमन्त्री बनेको १ वर्ष नजिक पुग्दै गर्दा पनि ओलीलाई भारतले भ्रमणको निस्तो दिएको छैन। भारतीय प्रधानमन्त्री मोदी पनि नेपाल आएका छैन। सगरमाथा संवादमै पनि मोदी नेपाल नआउने निश्चित भएको छ। बैंककबाट फर्कने क्रममा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा पत्रकारहरूसँग प्रधानमन्त्री ओलीले सगरमाथा संवादमा मोदी नआउने जानकारी दिएका हुन्। भ्रमणबाहेक वर्षोदेखि थाँती रहेका कामहरू अगाडि बढे भने त्यो गोप्य भेटवार्ता सफल रहेको ठानिने छ। तर, परिणाम देखिएन भने दाबीले मात्र ओली र मोदीको भेटवार्ता प्रचार गरिएको तहमा उपलब्धिपूर्ण भएको मान्न सकिँदैन।

यसको अर्थ त्यो भेटवार्ताको सकारात्मक पक्षको विश्लेषणमा कञ्जुपाइँ गरिनु हुन्। कूटनीतिमा कार्यकारी प्रमुखहरूबीच हुने भेटवार्ताको आफैमा महत्त्व हुन्छ। अझ भारत र चीनसंग नेपालको सम्बन्ध विशेष छ। भारतसँग अझ विशेष छ किनकि भारतसँग नेपालको सम्बन्ध सीमा मात्र नभएर संस्कृतिसँग पनि जोडिएको छ। त्यसैले, भारतसँगको कूटनीतिक छिमेक सम्बन्धलाई लोकप्रियताको राजनीति बनाइनु हुन्। कूटनीतिलाई व्यापार अथवा सस्तो लोकप्रियताको विषय बनाइदा ती देशहरूले खोजुपरेको संकट छिपेको छैन। यसको अर्थ देशहितको कुरा नगर्न भन्ने होइन, तर सँगै राजनीतीकरणको अस्त्र पनि बनाइनु हुन्। कूटनीतिक संवेदनशीलतालाई ख्याल गरेर भेटवार्ता र संवादहरूलाई अगाडि बढाइनुपर्छ।

स

मूँदिको फडको मार्न स्थापना भएका सहकारी संस्थाहरू आजभोलि प्रायः समस्याग्रस्त अवस्थामा छन्। स्थानीय पुँजी, सीपाही उपयोग गरी सारी समूहिक लक्ष्य प्राप्तिसँगै वित्तीय सेवा उपलब्ध गराउन सहकारी संस्थाहरू तल्लीन हुन्दून्। यसले उच्चमीलता प्रवर्द्धनसँगै स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिजना गर्दै।

साना पुँजीको संकलन र त्यसको परिचालन गरी देशको अर्थतन्त्र उकासन सहकारी संस्थाको विशेष भूमिका रहेको हुन्छ। तर, आजभोलि प्रायः सहकारी संस्थाहरूले बचत अपचलन गरी निक्षेपकर्ताहरूको रकम, व्याज फिर्ता गर्न नसकेको अवस्था छ।

आजभोलि सहकारीमा रकम जम्मा गर्नेको संख्या घट्दै र्पन छ। कूनै एक सहकारी संचालकको बदमासीका कारण अन्य सहकारीको आर्थिक कारोबारमा प्रत्यक्ष असर पारेको छ। प्रायः सबै सहकारी उत्तर भन्ने मानसिकता समुदायमा पर्ने गएको छ। आजभोलि सहकारीमो साथ चिन्दौ छ।

सहकारीपरितको विश्वसनीयता समाजमा निकै घटिसकेको अवस्थामा हापी छौं। वित्तका केही वर्षहरूमा समुदायमा सहकारी संस्थाहरू च्याउसरि स्थापना भएका थिए। समाजमा सहकारी संस्थाको संचालक, शेयर सदस्य वन्नु प्रतिष्ठाको विषय पनि थियो। तर, अहिले सहकारीमा आवद्ध छु भन्ने संचालकको समीतलाई अप्टचारो परिरहेको छ।

सहकारी संस्थाको संचालन र त्यसमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई ठागको संज्ञा दिन वित्तीको छ। त्यसै, कर्मचारीहरू बलिको बोको बन्ने गरेका पानि देखन सहकारी संस्थाहरू ढुब्ने, टाट परिल्ले समस्या पर्नु व्याप्तिको चिन्हाको विषय बनेको छ।

आर्थिक वर्ष २०८०/०१ को आर्थिक सर्वेक्षणमध्यस्थानुसार सहकारी संस्थाको शेयर पुँजी ४५ अर्ब ७२ करोड पुँगेको छ भने ४ खर्ब ५ अर्ब ३ करोड बचत परिचालन भई ४ खर्ब ५ अर्ब ३ करोड कर्जा प्रवाह भएको देखिन्छ।

त्यसै, सहकारी बेत्रा १४ हजार २ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन्। यो त्याकालाई अध्ययन गर्दा सहकारीले नेपाली समाजमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएकै देखि सकिन्दै। यसको २० चैतमा 'मार्गदर्शित सहकारी' सम्मन्तन समाज भन्ने मूल नाराको साथ ६८ और राष्ट्रिय सहकारी दिवसमा मनाइयो। उक्त दिवसमते आर्थिक-सामाजिक विकासका लागि दरिलो खम्माको रूपमा प्रस्तुत हुन सहकारी संस्थाहरूलाई सन्देश दिएको छ।

सहकारी संस्थाहरू ढुब्ने कारणहरू धेरै छन्, त्यसबारे राज्यले गहन चिन्तन गर्नुपर्ने अवस्था आएको छ। सहकारी संस्थाको शेयर सदस्य एवं सर्वसाधारणलाई प्रवाह गर्ने रुप असमयमा नै असुल गर्न नसकदा सहकारी संस्थाको वित्तीय अवस्था खारब बन्ने हो। संचालक समीतिका पदाधिकारी स्वतन्त्र रुपमा विशेष छ।

ऋण प्राप्तकर्ताले संचालक तथा कर्मचारीहरूलाई अर्थिक प्रलोभनमा पारेर बाह्य नै प्रवाह गर्न नसकिने अवस्थामा पनि ऋण ऋण गर्ने गरेको देखिएको छ। नातेदार वा नजिकीकरणमा मान्डेहरूलाई ऋण दिवाना गर्ने गरेको पाइन्छ।

ऋणीले ऋण नितिहरू हुने कानुनी कारबाही पानि फिर्तो हुनु ब्राण नितिहरू र उल्टै संचालक समीति, कर्मचारीहरूलाई यथाकृत गरेको देखिन्छ। यससै, कियाकलापले गर्दा सहकारीको अस्तित्व धराप्राप्त हुने कानुनी कारबाही पानि फिर्तो हुनु ब्राण नितिहरू र उल्टै संचालक समीति, कर्मचारीहरूलाई यथाकृत गरेको देखिन्छ।

सहकारी एन, २०७४ अनुसार एकै प्रकृतिका १ भन्ना बढी संस्थाको सदस्यता हुन पाइन्दैन। तर, नेपालमा आफूलाई चाहिएको बचत ऋण प्राप्त गर्ने अभिलापाले धेरैवटा सहकारी संस्थामा सदस्य बन्ने प्रवृत्ति हुदै आएको छ। यस्तो दोहोरो सदस्यता हटाउन सहकारी अभियन्तालाई कठिनाई देखिन्छ।

सहकारी संस्थाको वित्तीय अवस्था सबल बनाउन सहकारी संस्थाको

इतिहासमा आज

७ अप्रिल १३४८ मा चार्नर्स चतुर्थले मध्य युरोपमा प्राग विश्वविद्यालय नामक पहलो विश्वविद्यालय स्थापना गरेको थिए।

७ अप्रिल १५०५ मा फ्रान्सले भैनिसारवर्लुद युद्धको धोपाणा गरेको थिए।

७ अप्रिल १६४५ मा माइकल कार्डोजो ब्राजिलमा पहिलो विकल बनेका थिए।

७ अप्रिल १७९५ मा फ्रान्सले मूल्याङ्कित र भूत मापनको रूपमा मिटरलाई अपानाउने निर्णय गरेको थिए।

सहकारिताको मर्म

सहकारीको पक्ष र विपक्षमा नेपालमा पनि चाँकै बहस चलन थालेको छ। कूनै संस्था, अभियान र आन्दोलनको आवश्यकता समाज आपापको बुरा हो।

कसैको मनोगत चाहाना र महान्वाकांक्षाले मात्र यस्ता कुराको प्रादुर्भाव र विकास हुन चाहै।

वास्तवमा, सामाजिक आवश्यकताले यस्ता संस्था, अभियान र आन्दोलनबहुल ती कायम रहन्छन्, अन्यथा, विचित्रत बनेर गलत दिशामा भद्रिक्तन्त्र या सन्दर्भमान भएर संकेन्द्रित यस्तो सहकारीको सम्बन्धमा पनि यही दुनियाको नियम हो। र नेपाल पनि यस कुराको विकास भएको छ।

नेपालको आधिनक्षम सहकारी अभियान नेपालको प्रजातान्त्रिक विकासको आधिकारीमा आदिकारमा रहेको छ। प्रजातान्त्रिक आधिकारमा रहेको यसको विकास भएको छ।

२००७ सालपछि संस्थागत रुपमा संगठित हुन थालेको सहकारी अभियान रहेको छ। यसको विकासको आधिकारीमा आदिकारमा रहेको यसको विकासको आधिकारीमा आदिकारमा रहेको छ।

यसको विकासको आधिकारीमा आदिकारमा रहेको यसको विकासको आधिकारीमा आदिकारमा रहेको छ।

तर, वास्तवमा आजको सहकारी आन्दोलन या अभियानको मूलभूत समस्या नै यही हो, जसले गर्दा सहकारीका नाममा सहभागी शेयर सदस्यहरूलाई नै ठिकाने गरेको र उनीहरू शोषणमा पर्ने गरेका घटनाहरू बोकर दोहोरिएर छ।

अनुमतिवारेर सहकारीको कार्यक्त्रीविकास भएको छ। करितप्य सहकारी एवं वित्तीय संस्थाहरूले बढी व्याज दिने प्रलोभन देखाई रकम जम्मा गर्न लगाउने प्रवृत्ति पनि सर्वसाधारणहरूलाई भूम्याइरहेको पाइन्छ।

सहकारी संस्थाको वित्तीय अवस्था सबल बनाउन सहकारी संस्थाको

सहकारीको अस्तित्वप्रति चिन्ता

सहकारी संस्थाको नियमनामा कडाइ ग

गभर्नरविहीन राष्ट्र बैंक

छावि सापोटा / मध्याह्न
काठमाडौं, २५ चैत ।

नेपाल राष्ट्र बैंक गभर्नरविहीन बनेको छ । महाप्रसाद अधिकारीको कार्यकाल शीनिवार सक्रिएपन सरकारले गभर्नर छनोट गर्न नसदा राष्ट्र बैंक नेतृत्व विहीन बन्न पुरोको हो । गभर्नर नभएको अवस्थामा कायममुक्यमय गभर्नरको व्यवस्था ऐनमा नहुँदा राष्ट्र बैंक नेतृत्व विहीन बन्न पुरोको हो । सरकारले गभर्नर छनोट गर्नका लागि अर्थमन्त्री संयोजकत्वमा अर्थशास्त्री विश्व पौडेल र पूर्व गभर्नर विजयनाथ भट्टराईसहितको सामर्थीत बनाएपन सत्ता गठनकाले दलमा समस्ता आउँदा १८० गभर्नर चयनमा कसक्स देखिएको हो ।

सत्ता गठनकाले नेपालीका कार्यप्रस र नेकपा एमालीचै तै गभर्नर छनोटमा एकमत नहुँदा राष्ट्र बैंक नेतृत्व विहीन भएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंक ऐनको दफा

२५ मा गभर्नरको पद रिक्त हुन्मन्दा एक महिना आगामै गभर्नरको लागि सार्वजनिक सूचना लिकालेर सो ऐन बमोजिम गभर्नर नियुक्त गरी सोको सूचना सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने भन्ने उल्लेख छ । यस्तै, सोही ऐनको दफा २७ मा गभर्नर विदा भागको सरकारले बैंकको देपुटी गभर्नरलाई गभर्नरको कामकाज गर्ने गरी कायममुक्यमयको जिम्मा दिन सम्म व्यवस्था नै हाटाएको छ । गभर्नर नियुक्तको मुख्यमा नै उमेर हद सम्बन्धी मापदण्ड खारेजले प्रश्न उबाएको छ ।

गभर्नर नियुक्तको सक्स भइरहेको अवस्थामा अर्थमन्त्रीले गभर्नर नियुक्तिको मापदण्डसमेत सशोथन समेत गर्नको छ । मापदण्डसमेत संशोधनले गभर्नरको छनोटमा आशंका बढाउने काम गरेको छ । योग्यस नेता डा. शेखर कोइरालाले राष्ट्र बैंकको गभर्नर बनाउन लिकाले चलखेलको आशंका व्यक्त गरेका छन् । आइतवार

एक कार्यक्रममा बोल्दै उनले विचालियाका अनुसार गभर्नर बने त्यो मुलुकका लागि दुर्भाग्य बताए ।

सरकारले अर्थ मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायका पदाधिकारी तथा सदस्यको नियुक्त र मनोनयन सम्बन्धी मापदण्ड संयोग गरेको हो । मापदण्डमा अर्थ मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायका कार्यकारी प्रमुखहरूको लागि २० वर्ष पूरा भई ६५ वर्ष पादविकारी र कार्यकारी प्रमुख बाहेको पदाधिकारीको हकमा ३५ वर्ष उमेर पूरा भई ६५ वर्ष नानाधेको हुनुपर्ने व्यवस्था थियो । सरकारले अहिले मापदण्डको बैंक नम्बर ३ छो (ग) मा रहेको उक्त व्यवस्था नै हाटाएको छ । गभर्नर नियुक्तको मुख्यमा नै उमेर हद सम्बन्धी मापदण्ड खारेजले प्रश्न उबाएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकका पूर्व गभर्नर दीपेन्द्रबहादुर क्षेत्रीले अबको गभर्नर मुलुकको अर्थतन्त्र जोगाएर लौ जाने सक्ने हुन अवश्यक रहेको बताउँछन् । उनले गभर्नर नियुक्तिमा सक्षम व्यक्ति भन्दा बिफेकेस बभाउनेको दौड्युभ भएर ढिलाइ भएको हो की भन्ने आशंका व्यक्त गरेका छन् । छनोट समितिले गभर्नर नियुक्तिका लागि एकजना डेपुटी गभर्नरसहित

आर्थिक, मौद्रिक, बैंकिङ, वित्तीय, वाणिज्य, व्यवस्थापन तथा वाणिज्य कानून क्षेत्रका लघुप्रतिष्ठित व्यक्ति २ जनागरी तीनजनालाई नाम मन्त्रिपरिषद्वामा पेस गर्नुपर्ने प्रावधान छ । तीन जन यस्तै एकजनालाई मन्त्रिपरिषद्वाको बैंकठाकले गभर्नर नियुक्तिको गर्ने व्यवस्था छ ।

काठमाडौं/मस - सरकारको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमवत्तर्गत भक्तानी दिनपर्ने दायित्व १५ अर्ब ४५ करोड रुपैयाँ पुरोको छ । स्वास्थ्य बीमा बोर्डले आइतवार पत्रकार सम्मेलनमार्फत स्थिति पत्र सार्वजनिक गर्दै आदानीका कार्यकारी प्रमुखहरूको लागि २० वर्ष पूरा भई ६५ वर्ष पादविकारी र कार्यकारी प्रमुख बाहेको पदाधिकारीको हकमा ३५ वर्ष उमेर पूरा भई ६५ वर्ष नानाधेको हुनुपर्ने व्यवस्था थियो । सरकारले अहिले मापदण्डको बैंक नम्बर ३ छो (ग) मा रहेको उक्त व्यवस्था नै हाटाएको छ । गभर्नर नियुक्तको मुख्यमा नै उमेर हद सम्बन्धी मापदण्ड खारेजले प्रश्न उबाएको छ ।

बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा रघुराज काल्पले स्थिति पत्र सार्वजनिक गर्दै कोषमा आदानीका सीमित सीत र घाटा बजेटले समस्या देखिएका बताए । स्वास्थ्य बीमा कोषमा वीमितालाई प्राप्त हुने रकम र नेपाल सरकार प्राप्त हुने रकम तथा दाता सहायोगी प्रोत्साहन बापत बर्सेन करोड भक्तानी गर्ने गरेको र जुन निरन्तर बढाई गएको उनको भनाइ छ ।

बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा रघुराज काल्पले स्थिति पत्र सार्वजनिक गर्दै कोषमा आदानीका सीमित सीत र घाटा बजेटले समस्या देखिएका बताए । स्वास्थ्य बीमा कोषमा वीमितालाई प्राप्त हुने रकम र नेपाल सरकार प्राप्त हुने रकम तथा दाता सहायोगी प्रोत्साहन बापत बर्सेन करोड भक्तानी गर्ने गरेको र जुन निरन्तर बढाई गएको उनको भनाइ छ ।

सेवा प्रदायकलाई भक्तानी दिने रकम मात्र जम्मा हुने गरेको छ । बोर्डले अन्य सोत्रालाई वार्षिक वर्षको कागुन मसान्तमा बोर्डमा जम्मा एक अर्ब रकम रहेको छ भने भक्तानी दिनपर्ने रकम १६ अर्ब ४५ करोड छ ।

सेवा प्रदायकलाई भक्तानी दिने रकम तथा दाता सहायोगी प्रोत्साहन बापत बर्सेन करोड भक्तानी गर्ने विधिमतीको संख्या ५७ लाख ५३ हजार ८७ रुपैयाँ देखिएको बताए । सेवा कोषमा आदानीका वीमितालाई प्राप्त हुने रकम तथा दाता सहायोगी प्रोत्साहन बापत बर्सेन करोड भक्तानी गर्ने विधिमतीको संख्या ५७ लाख ५३ हजार ८७ रुपैयाँ देखिएको छ जन कुल जनसंख्याको २० प्रतिशत हो । उनले भने, 'जसमध्ये सामान्य क्रियाशील वीमित ४३ लाख दुई रुपैयाँ हजार ३०९ अर्थात कुल वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये अर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कोशी र खर्चीचाचको अन्तर निरन्तर बढाई गएको छ', काफेले भने, 'बर्सु जुन रुपैयाँ देखिएको बताए । सेवा कोषमा आदानी र खर्चीचाचको अन्तर निरन्तर बढाई गएको छ' । सेवा प्रदायकलाई भक्तानी दिने रकम तथा दाता सहायोगी प्रोत्साहन बापत बर्सेन करोड भक्तानी गर्ने विधिमतीको संख्या ५७ लाख ५३ हजार ८७ रुपैयाँ देखिएको छ ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये अर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कोशी र खर्चीचाचको अन्तर निरन्तर बढाई गएको छ', काफेले भने, 'बर्सु जुन रुपैयाँ देखिएको बताए । सेवा कोषमा आदानी र खर्चीचाचको अन्तर निरन्तर बढाई गएको छ' । सेवा प्रदायकलाई भक्तानी दिने रकम तथा दाता सहायोगी प्रोत्साहन बापत बर्सेन करोड भक्तानी गर्ने विधिमतीको संख्या ५७ लाख ५३ हजार ८७ रुपैयाँ देखिएको छ ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र निरन्तर बढाई गएको छ' ।

उनका अनुसार पदे शमा रहेका वीमितमध्ये ४५ प्रतिशत र न